

176
sammansatt rimbete, sedan nybyggarna, antingen bränt upp Lappar-
nes rimbetesland, i affigt all aflägsna renhjordarne från sina
höskäppor, eller också i vissa församlingar tillägnat sig rimbete-
landet, hvarigenom de skattlagde Lapparnes antal, ärligen för-
minskats, under det att, skattlagde nybyggares antal icke i sam-
ma mån tilltagit. Man kan göra sig en ungefärlig före-
ställning om Skattelapparnes förminskning, då man tager i be-
traktande, att uti Järkasjärvi församling, i Saariwuoma Distrikt,
funnos på Åderhundratalet, femtio skattelappar; men nu finnes der
icke mera än två skattlagde lappar. Genom Skattelapparnes
förminskning, hafva Pastorerne i Lappmarken fått vidkännas en
ärlig förminskning i sina tiönds inkomster, hvilket förminsk-
ning, icke kunnat ersättas af nybyggarna, hvilka merom-
del, om man undantager de förminsta Högarna, som riketat
sig på Lappallmogens bekostnad, äro så fattige, att de be-
höfva hjälp af Prestskapet och kunna således säga bidraga
till Pastorernas aflönning.

I betraktande af dessa omständigheter, jämförda med den
brist på Prester som nu är rådande, tyckes det vara nödvän-
digt, att genom utsigt till en omfattande bergning, sätta de
Prester som för närvarande finnas inom Lappmarken, och de
jämte uppmuntra de så Prestsöner som möjligen kunna egna
sig åt studier, att efter fulländad lärokurs, betyina för-
samlingarne i Lappmarken, alltså endast de som hafva
lärt sig Lappiska språket från barndomen, kunna antagas vara
fullt kompetenta att blifva Pastorer, och Schollemästare i
Lappmarken. Säknan af umgänge med bildade människor,
kan väl icke ersättas af en mera förgäflig rikdom; men man
bor kunna förskaffa sig, att ändmålet med Prestens färdning,
icke är hufvudsakligen ett hufvud och gladt sällskapslif,
utan besfrämjandet af en sam upplysning bland sina ähörare.
Första vikoret för Lappmarkspresternas förgäflig utkomst, är den som

nåden förmådd Kroon Spannmålens inhållande in natura; ty
oftast är Prästen den enda person, till hvilken de fattige vända
da sig i nödens stund, när all broöföda troyer. Man kan
icke heller skäligen begära, att Prästen skall lämna sitt Embete
och resa omkring landsbygden för att köpa upp Spannmål, och
deputatens visar erfarenheten, att Spannmålspriset på landsbygden,
är högre än markigångspriset. Författningen har också blifvit
ansienligen stegrad i sednare tider, emedan allmoget på landet,
äfsensom i Lappmarken, anser sig förtjuna mera med färdem-
mers fallande, Gärutställverking och malmsörpling, än med
transport af Spannmål, hvaran och Prästerna i Lappmarken
hafva för försigtigt att få sin, på landsbygden uppköpta
Spannmål transporterad till sina hemmiff. Enligt de äldre
författningar, var allmoget på landet förpliktad, att från när-
maste Kroon Magasinet transportera Prästernas i Lappmarken
konspannmål till den gamla Lappmarkensgränsen; men i an-
ledning af allmogets klagomål, har denna författning blifvit
upphäffen af Landshöfvinge Embetena.

Efter dessa allmänna anmärkingar, rörande förändrade för-
hållanden inom Lappmarken, torde det vara nödigt att be-
trakta hvarje församling, särskildt med afseende på utgifterna
för framtiden.

Stridsjäur har för ungefärligen ett århundrade tillbaka, varit
i saknad af nybyggare, hvarmot sakallade Skogs-lappar, ända till
borjan af omwärande århundrade, utgjorde förnämsta delen af
denne församling. Men under loppet af omwärande århun-
drade, har nybyggarenas antal ansienligen tilltagit, hvaran och,
enligt nu varande Pastors Herr Gustaf Engelmanmarks förmodan,
nybyggarena i en icke aflägsen framtid, torde komma att ut-
göra den förnämsta delen af församlingen, hvarmot Lappall-
moget, som af förutnämnda orsaker, ärligen utarmas, torde fram-
deles blifva församlingens fattig personal. Med afseende på
det mildare klimatet och erfarenheten deraf, att åkerbruket lönar

178
sig bättre i denna, än i andra Lappmarks församlingar, torde
Arvidsjäurs församling, i en icke så afölgjen framtid, komma
att utgöra en liten Länksförsamling, hvarjett nybyggarna icke
skulle vara beroende af Lappnar, såsom i andra Lappmarks försam-
lingar, hvaran och Pastor: Arvidsjäur, hvarjett inkomster vidan,
enligt nu varande Pastorers egen uppgift, belöpa sig till 1951 R^{sk} 1/2 p.
R^{sk}, borde vara beläten med denna Summa. Men i betraktande
deraf, att Malans Kapellag, torde snart, såsom särskildt Pastorat
blifva utbrutit från Arvidsjäurs församling, kommer Pastor der-
samma stället, att lida en anseelig förminskning i sina in-
komster, hvaran och Pastor i Arvidsjäur, bör, i händelse Malans
Kapellag afskedis derifrån, komma i åtnjutande af deremot för-
varande inkomst, så mycket belöpa som Pastoratet är af dålig
beskaffhet, emedan dess ångar bestå förmäligast af så kallade
hömyror eller myrslogar, hvilka icke kunna förbättras på an-
nat sätt än genom öfverflöding.

Arjeplog

I denna församling äro Lapparna i aflägnade, hvarmot ny-
byggarna icke kunna förhöra sig, i anseende till landets
höjd öfver hafvet, fjällbergens närbelägenhet och det deraf
följande hårda klimatet, hvaraf äkerbruket lider och
kan icke, hvarken nu eller framdeles blifva någon hufvud-
näring. Nybyggarna lifsa näst af fisk och boskapskötsel,
hvilken deutom är föga lönande, emedan deras förmästa
ångar bestå af så kallade hömyror, hvilka icke kunna utan
stora kostnader förbättras. I denna församling är ingen biför-
tyg att järahna, emedan de stora sjöarna hindra all flott-
ning af skogsaffeter, hvarjett i denna församling kan hvar-
ken nu eller framdeles järahnas någon Korrtioner, och jor-
tioner är obetydlig. Pastoratets forden förträffliga fiskes-
vatten, har och i förnare tider, församrats och äkerbruket är
icke att järahna. Ångarne bestå hufvudsakligen af hömyror,
deres har Pastor: Arjeplog för tillis är tillbaka, kunnat
underhålla 120 kor, två hästar och 100 får. Men så man snälla
göra affender på aflägnheten från hafvet och den stora

fattigdom som är rådande inom denna församling, så anser jag skäligt, att Pastor i Arjeplog, bör komma i åtnjutande af lika stora löne förmåner som Pastor i Arvidsjaur, så länge som en särskild skolmästare besammanfattades af Staten underhålles; men i anseende till nu varande brev på Pastor, synes det blifva främdeles oöwändligt, att Pastor afwen måtte befräda Scholmästare tjänsten, i hwidskat fall, Pastor i Arjeplog, bör vara betäten med Scholans och Pastoratets förenade inkomster.

Lockmoe

I denna församling har Lappallmogon betydligt aftagit, hwaremot nybyggarna icke signat tillaga i samma förhållande som Lapparne aflaga, twadon och Pastors inkomster, sedan särskildt Scholmästare tillfattig, blifwit alldeles stillräckliga för en anständig bergning. Boskallet, bestående af spridda myrskogar och obetydlig åker, är icke värtgåfwand och fiskewatten finnes icke. Sedan Lusa af ble stängd vid Edsforp, för numera ingen drönde lax. I betraktande af dessa omständigheter, tyckes Pastor i Lockmoe bör komma i åtnjutande af samma löne förmåner, som Pastor i Arvidsjaur innehafwer.

Hvad Commisflern i Spickpik beträffar, så tyckes han bör åtnöja sig med Commisflern och Scholmästarens förenade löne förmåner, samt midt ett engalundet dältigt Boskalle och någorlunda godt fiskewatten.

Gellerwäre

I denna församling har Lappallmogon wäsefligen betydligt aftagit, under det att nybyggarnas antal icke i så ringa mon tillagat, ehuru mycken fattigdom är rådande bland dem. På så stället inom denna församling kan åkerbruket sägas vara lörande, men deras utkomst beror icke endast af åkerbruket och boskapsköttet, utan af malmförkling och skogsproducten, som de ige tillfätlle att försyllra till Kruks och Saguerkeigare. Men som Pastors Boskallet ingalunda är förmönligt, fiskewatten dältigt, hwaremot tjänstgöringen i denna wäsefliga församling måste vara ganska besigrlig, icke allenaft derför, att Pastor i Gellerwäre måste på stora flögledstigar pröidka på tre språk, utan afwen refer 10 a 12 mil på hus förhöi i de af lögnaste byarne, så tyckes han bör komma i åtnjutande af

Summarisk öfversigt af Prestlöshuset's inkomster i Gröningsvärde

	Efter Pre.	Efter muel Kosthusets Märker upp gift. gängspris
<u>Pastors inkomster i Orstedsjæurs forsamling</u>		
<u>1de Af Kronan</u>		
40 tunnor Korn af Kronan	666.32	351.22
Contant från Krono Fogde Contoret i Skellefteå	26.22	26.32
Contant från Norrbottens LandtKantieri	66.32	66.32
<u>2de Af Skattlagde Krono Nybyggare</u>		
Vid påsk 7 tunnor 10 ^o Kappas Korn	122.70	64.15.2
43 1/2 ^{te} 11 marker smör	157.22	241.26.1
53 1/2 ^{te} Tjonde jär	106.00	122.18.2
<u>3de Af Skattlagde Lappar</u>		
14 1/2 ^{te} rå fjfke	9.16	9.16
35 1/2 ^{te} torra gåddor	38.16	57.23.5
25 1/2 ^{te} färskt kött	33.16	41.11.2
24 1/2 ^{te} Graverik	2.32	2.22
14 marker öf.	2.22	2.22
<u>4te Extra Ordinarie inkomster</u>		
Medium af de tio ärens sjelfa Skiftet	26.22	26.22
De sjelfa tio ärens medium af Lysningars, vigsel och barndop	20.00	20.00
Summa R ^{de} Banco		
	1300.32	1035.4
<u>Pastors inkomster i Orstedslougs forsamling</u>		
<u>1de Af Kronan</u>		
40 tunnor Korn	720.00	351.22
Contant från Krono Fogden i Skellefteå	10.00	10.00
Contant från LandtKantoriets i Luleå	66.22	66.22
<u>2de Af Skattlagde Krono Nybyggare</u>		
25 1/2 ^{te} Tjonde Jär	50.00	57.24.10
10 1/2 ^{te} smör	50.00	53.13.10
Påskmål 8 1/2 D ^{de} af hvarje Skattlagd äbo	8.16	8.16
20 1/2 ^{te} torra Gæddor	33.16	33.47.8
<u>3de Af Skattlagde Lappar</u>		
50 halfta Korvajar jämte suurma Korvatsens hud	133.16	133.16
Påskmål, tvänne Rentungor af hvarje Skattlagd Lapp	8.16	8.16
10 1/2 ^{te} torra Gæddor	16.22	16.47.10
Summa R ^{de} Banco		
	1096.22	741.46.2
<u>Skolmästarrens inkomster i Orstedsloug</u>		
30 tunnor Korn utgående Skolmästarrens lön	600.00	263.28.6
36 tunnor Korn för Skolbarnens underhåll	720.00	316.13.0
För hus och Vid till Skolan	20.00	20.00
Summa R ^{de} Banco		
	1340.00	599.43.6

och äfven skilnaden emellan den verkliga försellonen och den försellon som nu bestå, böra komma Prästerskapet i Lappmarken tillgodo, alldriftund Prästerskapet i Lappmarken får vi skänkas, en stor förlust derigenom att pyrammalens in-
 köpspris är alltid högre än markigångspriset, och försellonen stigras ärligen af allmogens: 3de anmärking, att den del Pastorat icke uppgifvit sina extra inkomster, hvilka likväl, så vitt bekant är, betalas i alla Lappmarkes församlingar till Prästerskapet: 4te hvad Döfställen angår, så äro de visserligen mycket olika och böra således äfven desas tagas i betraktande när fråga blir om löneförbättring, då en del Döfställen äro af den beskaffenhet att åkerbruket icke kan löna sig, såsom till exempel i Arjeplog, Gelleware och Karasando, samt hvad hotakten beträffar, äro en del af Döfställen af den beskaffenhet, att ångarne icke kunna förbättras utan stor kostnad, såsom t. ex. i Arvidsjäver, Arjeplog, Jokkmokk och Gelleware: 5te Anmärkas, att sådana persedlar som icke finnas upptagna i markigångstaxorna, måste utlösas i penningvärde efter vederbörlig igen uppgift, neml. Lapphandskar, renoster, rentungor och grävverk. 6te I affen på Skolorne har jag vid flera föregångna tillfällen vägat säga Maxime Venerandi Consistorii uppmärksamhet derä, att de, i det förhållande de nu äro, icke synas uppfylla sitt ändamål, ehuru de hafva stället anseeligt, äfvensom den rådande Prestkriften gör det troligt, att Skolmästare-systorna måste snart bestås af Pastorerna, hvilkas Embets förättningar i församlingarne icke skulle derigenom hindras, om de med urskilning välja skickliga Monitorer, hvilka det skulle äliga, att med flit och omsorg, undervisa barnen, i Skolan. Sedan Skolmästare-systan blifvit förenad med Communistery beställningen i Opviksjök, bör Presten i Opviksjök icke hafva skäl att klaga öfver lidnad och vantrosnad af briff på systellättning, icke heller bör han klaga öfver briff på en anständigt bärning, då han får åtnjuta de förenade löneformonerna af båda Gynsterna.

Sårligen vägar jag till Maxime Venerandi Consistorii upplyste granskning framställa följande summariska öfversigt af Prästerskapets i Lappmarken nu varande löne förmåner, samt förslag till löneförbättring för dem som anses vara dröf i behof.

Öfversikt af Lappmarkes Prästers nu varande Löneförmåner och förflytt till
för balltrade Lön-vilkor

År	Präst	Lön	Ställe	År	Lön	Ställe	Lön	Lönens förhållning
17.	167.	79.2404	Arvidsjaur	8.	3.1035	4.		
4.	50.	60.1117	Styrsjöberg	5.	74	741.46	2	257
11.	75.	50.1264	Jockmock	8.	797.46	5	203	
23.	201.	60.2097	Gellöware	9.	776	933.54	4	267
7.	80.	47.1657	Juokkasjärvi	9.	178	880.17	6	120
2.	22	70.1024	Karesuando	6.	1.	563.23	5	438

Pajala och Kungis, den 20de October 1857.

L. L. Lestadius

Prästskapets egna utgif
ten bifogad härmed.

Handwritten header text, possibly a title or date, located at the top of the page.

Date	Description	Amount	Balance
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840

Handwritten signature or name, possibly "J. A. ...", written in a cursive style.

Additional handwritten text or notes located below the signature.

Till Prosten och Västmanns Högvärdsige H. L. L. R. Stadsråd.

Med anledning af H. M. V. Constitutioni Cirkulär den 11 d. 1777 Mars till Vord. Presterskapet inom Lappmarken, får jag härmed vördfamnadt äfven lemna följande upplysningar och förslag.

Lapparna, som af äldre utgjort det större antalet af Sveriges församlings ämnevarare, voro ännu för icke mer än 50 år här före till största delen vilseledda och förmögna, så att hvarje Skatte-Lapp kunde den tiden betala tienden till Pastor enligt Kon. Carl den Elftes förordning derom. Churu Lapparnas antal sedan dess icke förminskats, så hafva dock deras omständigheter så förändrats, att Pastor för närvarande, i anseende till deras utfattiga belägenhet, icke kan räkna sig ega inkomster af dem till högre belopp än en fjerdedel mot fordom.

Men under det att Lapparnas belägenhet är från år förändrats, föräket de Svenska Nybyggarnas antal är tigen dels genom hemmansöfverflyttningar dels och genom inflyttningar af nya Nybyggare. Svenskarne, eller jordbruket äro i en framtid skola blifva de ende fjelfbohalene bolitterena i landet. Ty då fordom Svenskarne hade ett betydligt underflöd af Lapparnas rensdjordar, så råder nu ett alldeles omvänt förhållande, i thet att Lapparna, churu fjelfue saknande rensar, såsom Renskötare åt hett landets inbyggare, genom ängarnas trängning, förorsaka nybyggarna stor skada. Lapparne äro äfven till antal redan ^{mer än} dubbelt under lägstas Svenskarne; och är det vanligen fallet att Lapparne järalderdomen falla församlingens gemensamma fattigvård till

best. Då storföre i en icke aflägsen framtid Lapparna torde existera inom Arvidsjaurs församling en del af följande fattig och fiskare-Lappar, så torde måhända vid en blifvande bönereglering för Arvidsjaurs Pastorat, några inkomster af Lapparna icke tagas med i beräkning.

För närvarande äro Pastors böneförmones följande:

Af församlingen: <u>Svensk Tonde:</u>		Prof ^{te}	Stekigt
167 Skatt-lagde krono-Nybyggare med 19 ^{3/4} mantal utgöras: Der tealen		Prof ^{te} 183. 11. "	
" 43 ^{1/2} 11 ² Tinde stön ä 5 ^{1/2} Prof ^{te} 24 ^{1/2}		" 239. 24 "	
" 53 ^{1/2} 7 ^{1/2} Tinde stön ä 3 ^{1/2}		" 159. " " "	581. 35 "
<u>Lappsk. Tonde:</u>			
79 Skatte-Lappars utgöras:			
14 1/2 ^{1/2} Näs-fisk ä 1 Prof ^{te}		" 14 " " "	
35 1/2 ^{1/2} Torra Gaddor ä 2. 24.		" 87. 24 "	
25 1/2 ^{1/2} Kätt ä 2 Prof ^{te}		" 50. " " "	
Påskmål: 32 1/2 ^{1/2} gräver ä 6 ^{1/2}		" 4 " " "	
12 1/2 ^{1/2} ost ä 16 ^{1/2}		" 4. " " "	159. 24. "
<u>Extra ordinarie Inkomster:</u>			
Museum af 10 fute arens likhet		40 " " "	
2 ^{1/2} 1 ^{1/2} Lyssningar och Viglar och beordring		30 " " "	70. " " "
Af kronan:		Summa	811. 11. "
Från kronoboden i Skellefteå har af ålders utgått			
40 tunnor korn in natura. Beräknas per mått ä			
25 Prof ^{te} 24 ^{1/2} per tunnan		1000 " " "	
Content beförskoring från kronofogden Con-			
torat i Skellefteå		" 40 "	
2 ^{1/2} från Norr bottens Landt-Käntesi		100 " " "	1140. " " "
		Alla inkomster: Summa	1951. 11. "

Pastors bostället utgör, enligt afskriftnings Instrumensent af år 1810, ett helt mantal, men enär de till bostället afskriftrade ängslagen heter ännu till största delen bostället af själfrådande myrängar i deras ursprungliga

hufvud, så kan med bostället hädanfästning utföras endast 3 kor 2 hästar och 15 får.

Åkern i jämt förhållande till foder tillgången, circa 1/2 geometriskt tunnland, lemnes i afkastning under vanliga år, med afräkning af utskädet, 15 tunnlor korn, 7 1/2 1/2 potatis jämte något kornrätter.

På grund af anförda, och då i betraktande tages, att inkomsterna af församlingen komma att minska med nära en tredjedel, dels derigenom att Lapparna blifva allt mera fattiga, dels och derigenom, och såvida sker, att Malå Capell blifver skildt från moder församlingen, hur som fråga är och som afven synes ganska ändamålsenligt, så vågar jag härmed ödmjukhet föreslå följande kononreglering:

	Prof	Rikspolis
Infattning för förre uppburna 40 tunnlor korn		
in utskädet i 25 1/2	1000	
Löna förhöjning	400	1400
hurigenom, så de blifvande inkomsterna af församlingen beräknas till		600
hela lönen komme att uppgå till samma	2000	
<p>huellet belopp andes oavgångligen nödvändigt för en anständig bergning, som mest goringen i denna vidsträckt församling är ganska träng och nödofull, i andens det, att med husförhör och sjukbesök ofta 4-5 mils långa vandringar till fots måtte uttäckas, 2 emellan med alla tjänsteförväningar 2 1/2 år måtte beagnas.</p>		

Tillkommande i Prestebölets lagenheter, som, dels genom bristande tillgångar, dels och genom o kunnighet, blifvit försammade, så man nemligen först under sednaste åren

Protocoll kallat i allmän Lokenstamma med Arjeplogs Lokenmän den 31de Maj 1857 efter 3 veckor fört i laga ordning kungjord termin.
 S. D. Efter uppläsande och tolkning af Herrens Consistorie Circular af den 11te Mars 1857, till Föredige Rosterkapel i Lappmarken, uppgäfs och befunns Lästorslönen i Arjeplog för det närvarande bestå af följande löneförmåner nämligen:

	Skorn	Paras
	lunn. k. p.	sk. 5/2
<u>Af Lappmarks Ecclesiastikverket</u>		
3 Contanta Penningar från Luleå Rånteri		66 3/2
3 Rånter från Kronofogden i Skellefteå		10
3 Kronotiondehorn, som hittills erhållits från Skellefteå Kronobod	40	
<u>Af församlingen eller Åhörare</u>		
Lokenas aldeles alla löneförmåner i Contant, Hädes tönde och Klalm. De enda Tiondeastiklar som af församlingen ät så stor lövrens äro:		
<u>Äf den Svenska allmogon:</u>		
1 ^{de} Tertionden, hvilken emedan blott hälften af Lokens skattlagde 50 äboer detena äret och den andra hälften det följandes äret betala den bestå af 25 försärligen, hvilka näst löas likvide och med 2 R 3/2 för järt utgör		50
2 ^{de} Quartionden levereras af de 50 skattlagde med en mask på kon i ligen vilket på hela socken belöps sig för hvarje år till 2 R 2/2 sk. 1/2 för och de löningsspråket dessa herstades af 1 R 3/2 sk. 1/2 för masken, så utgör denna löneförmån		50
3 ^{de} Quintal betalas med 8 R 1/2 sk. 1/2 för hvarje skattlagd äbo hvilket för äboer gör		8 1/2
4 ^{de} Skatte tönde lemnas af 20 äboer som tillika ha jura Lappland, med 1 R 3/2 sk. 1/2 för hvarje äbo och de löror gaddor af hvarje beräknade här på osten till 1 R 3/2 sk. 1/2 för 5 R utgör		37 1/2
<u>Äf Lapparne:</u>		
1 ^{de} Kvartiende gifves af 50 skattlagde fjällappas som utgöra den samma, med de lerevariga jonte samma kreaturs hudd, hvilket allt onligt här gällande pris kan beräknas till 2 R 3/2 sk. 1/2 för hvarje fjällapp utgör		137 1/2
2 ^{de} Quintal betalas af hvarje skattlagd fjällapp med 2 R 1/2 Rentingor som gör ä 50 Lappas ä 4 R 1/2 sk. 1/2 för hvar Rentinga		8 1/2
3 ^{de} Tertiende levereras af 10 så kallade Tiska Lappas med 1 R 3/2 sk. 1/2 för hvarje äbo och de löror gaddor af hvarje beräknade onligt herstades gångbart pris till 1 R 3/2 sk. 1/2 för 1 R utgör		16 3/2
Äf församlingens 30 skattlagde Svensk äboer och 40 utfattige Lappas huss håll ät rjuter så stor ej det ringaste i löne.		
Arjeplogs Rosterbord, som icke vetteligen har sig någon Mantal bräkning ä fast inne håller för närvarande 34 Lappas ut såde eller oypen äker belägen ä ät. Skellige fjärran från Rosterböden var rinde holmar hvar ä man ä anlönde till löbning ä om vä horn ä ötid ät tvingen ät så och hvar ä man möjligen ä bättre ät får skorda 2 Timmer omogt horn, samt vinterföder 5 R 1/2 sk. 1/2 för 20 jär		
	Summa i årlike Lästorslön	42 376 3/2

Arjeplog den 31de Maj 1857.
 Uppläst, justeradt och till riktigheten styckt in-
 tillas ä församlingens vägnar.

In fidem
 Petr Theodor Winnberg
 Lästör och Ord förändr.

Holmström, P. Carlberg
 Anders Herwall Ofs Ofs för
 Gaf. Lästör

Öfverlemnande hos gärende till sin riktighet styckta Docken stammor-Protocoll får jag
 som ä i Årje plougs Lappmarks lä storat erhållt Fullmaktt den 15 Junii 1854 och
 icke fiske mig förunnad rättighet att förbehålla mig Åronotionde Kornets be-
 kommande in natura samt och med bibehållande af de utaf Lappmarks Eccle-
 siafiske verkets Stat från Duleå Prästeri och i Kronofogden i Skellefteå förut
 erhållne contanta medel 76 R 22 Sk Banco, så som ersättning för hittills in na-
 tura bekomne 40 Tunnor Åronotionde Korn förstå en årlig löfen de vä i contan-
 ta penningar af nämnde Stat, beväknad efter 18 R Banco för Tunnan, till be-
 löppet 720 R Banco hvilket synes rättvist, då korntiennan i närmaste ort der
 den kan få köpas i bättre är möjligen erhålles för 130 R 16 Sk Banco men i missväat
 är betalas ända till 24 R Banco. Hela lä storlönen i Årje ploug skulle således jänte
 för samlingens 500 R Banco deruti ingående bidrag som ma att helt och hållet för-
 vandlad i penningar utgöra 1096 R 32 Sk Banco i hen som Årje plougs kyrka är
 hela 23 Mil belägen från närmaste Stad nemligen Pitca, så blifva genom den
 långa vägen och de dryga transportkostnaderna alla spiserier och hushålls-
 förnöden heter till ett alldeles ovanligt högt köpepris upptogade, samt då en så-
 stor herstädens derjente som oftast besöks af en stor värm fattigläppar som mer
 vilja tigga ut af än gifva något ut sin väst, så vägar jag för en anständig
 bergning's vinnande både för mig och blifvande efterträdare odmjukt förstå
 äfven en löne fullnad från ofpännande Stat, till belopp af 103 R 16 Sk Banco,
 på det att hela lä storlönen i Årje ploug hädanefter mätte blifva 1200 R Banco.

Emedan och Årje plougs Brestgård är på lika afstånd eller 23 Mil belägen från
 Skellefteå, det lä stor i Årje ploug nu hädanefter blir tvungen att hvarje vinter re-
 sa för upp köp af sin Spannmål, så ligger för honom mycken vägt på ersättning
 gen för förellon. Nu inne håller visst ligen i Kongl Majt. Nådiga Högstörle af
 den 11te Maji 1855 i des 22, att inne hafvare af tionde anslag skola för upp kö-
 randet af rättigheten att utaf tionde gåfvarne uppbåm för föllon hållas skades
 löse på det sätt att de af Statsverket är ligen erhålla sexton Skillingar Banco för
 hvarje tunna korn, men utan att der vid ett enda ord nämnes om mittalet eller vä-
 gens längd till tionde tagaren. I anseende till denna tvetydighet om författning-
 gens rätta mening, får jag på det nevarande och blifvande lä stor i Årje ploug
 ej må blifva lidande på förseln för lä stor herstädens förstå den är ligen för föllon's
 ersättningen till det pris som för tyngre Lapp herstädens är vanligt nemligen 220te
 Banco för milen i hvarje 5 tunnors last, vilket för 10 Mil från Åronotionde upp-
 bords stället i Skellefteå till närmaste Lappmarksgräns nemligen Glommerströsk by
 i Årvidsjaur gör af icke sistehövet 88 R 42 Sk 8 R Banco, samt att Kongl
 Majt genom någon snart utkommande Bön sk författning täckes ålagga Lapp-
 marks Prästerie att i anseende till det nu in trädande förhållandet och i stället
 för den skjut som de hittills för in natura spannmål själv från Lappmarks
 gränsen till förken kyrkorne fullgjort, att sine Ryskoberdar är ligen hädanef-
 ter betala för föllon's ersättningen från Lappmarksgränsen till Brestgårdarne
 med 32 Sk Banco för milen i hvarje 5 tunnors Last.

Beloppet af den årliga aflöningen i Contanta penningar som jag anser böra från Lappmarks Ecclesiastikverkets Stat tillkomma på försörjningen i Arjeplog blir således.

	Banco.
1 ^{ma} Hittills innehafta Contanta Penningar från Laka Rånteri	66. 32.
2 ^{da} 2 ^{da} Råntor från Kronofogden i Skellefteå	10.
3 ^{ta} Lösa för hittills innehafta 40 tunnor kronotonde horn å 18 ^{da} för tunnans, gör	720.
4 ^{ta} Forsellons ersättning, för 10 mils väg från Kronotonde uppboresstället i Skellefteå till närmaste Lappmarksgräns vid Glommesstråsk by i Arvidsjaur, gör å 32 i K ^o Banco för milen å hvarje 3 Tunnor Lapp	88. 42. 8.
5 ^{ta} Hittills innehafta 6 R ^o 6 ^{co} för hvarje resa till Lofmoekes Lappskäppell gör för 2 ^{da} resor årligen sommartiden	12.
6 ^{ta} Ny lönefullnad	105. 16.
Summa årlig från Ecclesiastikverkets utgående utgift till Pastor i Arjeplog	1000. 42. 8.

Åt ofoanstående inses att de i 4ta och 5ta punkterna nämnde medel icke för pastor utgöra någon egentlig inkomst utan blott genom hans hand begagnas till försök och Resutgifter, men hvilka 100 R^o 42. 8 rff. Banco såsom från Ecclesiastikverket utgående, jag dock kan sett nödigt att gifva till Kännare i Lofmoekes den årliga rena inkomsten från Ecclesiastikverket blir för pastor i Arjeplog blott 900 R^o Banco och då dertill kommer Arjeplogs församlings tionesbidrag 500 R^o Banco så blir Pastors i Arjeplog nu af understödnad härmed föreslagna årlön i ren behållning 1400 riksdaler Banco, förutom det mycket föga församlingens ringa afkastning.

Arjeplog den 6te Janii 1857

Teht. Theodor Winnberg?
nuvarande pastor i Arjeplog?

litts
loft

- I anledning af Herr Kaptarens öfver Norra Lappmarks Distrikt, Profsten
 och Riddaren L. L. Laftadie gjorda påminnelser får jag i afseende på
 den blifvande Löneregleringen för Riksskicket i Lappmarkerna
 härmed ytterligare afgifva följande af honom infordrade uppgifter:
- 1mo) Arjeplougs Prestebord afmättis till Skattläggning och Afvittring för
 ett Kantal år 1816 af Landtmätaren J. G. Håkansson.
 - 2da) Kronung Carl den Elftes föreskrifter om Lapsitionden kunna numerera icke
 af den fattigblefne Lappallmogen herstädes fullgöras, emedan många
 af deri omnämnde tiondeartiklar, äfven med tiondegifvarens bästa vilja
 nu icke kunna pröfveras.
 - 3ta) Skattlapparne i Arjeploug uppgingo i deras valmakts tid till 120. Men
 genom härvarande Lappars alltmör tilltagande fattigdom hafva tid efter
 annan flere Lapphushåll måst samman slås till en gemensam Skatt,
 så att numerera deraf ej återstår mer än halfo antalet mot i fordnä dagar.
 Lapparne gå tillbaka i samma mån som Svenskarne framåt.
 - 4ta) Lapsket har mer och mer förminskats på de sista 50 åren, och är
 orsaken dertill påtagligen den, att med tiden allt flere Nybyggare i Kona
 vänd stränder satta sig ned, hvilka icke alla idka fisket året om.
 - 5ta) Nybyggarens antal tilltager visserligen i samma mån som Lapparnes
 antal afstager. Men hvad värfståndet beträffar, så har intet framåt-
 skridande deri skett hos någondera. Nybyggarna i Arjeploug anses der-
 för icke ännu med sitt föga lönande jordbruk kunna försörja utan
 hjälp af Lappallmogen; ty hos de bäst bergade Nybyggare herstädes
 har deras egendom inflett genom handel med Lapparne.
 - 6ta) En Lapps Skattläggning herstädes beror icke på huru många rehnar
 han har, utan han blir laggd i Skatt såvida han har förmåga till att
 betala Skatten, eller såvida det är bekant att han äger rehnar churu
 deras antal är obebant.
 - 7mo) Kronspannmålen har herstädes hittills erhållits in natura.
 - 8vo) Kronspannmåls upp förslingen till Lappmarksgränsen har hittills ombe-
 förts af Kronfogden i Skellefteå, och samma spannmåls upp förslande
 från Lappmarksgränsen till Prestgården har i allmän sockenstämma satts
 på Entheprerad hvarefter den minat bjudande efter vet skald förslin-
 g utfatt sin försellon af den gemensamma sockens stämman.

Arjeploug den 12te September 1857.

P. J. Winnberg

P. L.

Till

Fröfven och Riddaren, Visitationen och Norrbottnens
Lappmarker Högvärde Herr L. L. R. Schadius!

På grund af Max. Ven. Konstitutionen Circularen till
Vård. Rådhuset i Lappmarken den 11 Sistf. Mars
får jag härmed vårdfamnadt meddela följande
de uppgiften och följande:

Skolmästarens i Brjeflaung löneförmåner äro:

Skolmästarens här 30 tunnors korn, enf. mark begång
afsuade för sex skolbarn, under häll och boktäd-
nad - 36 tunnors korn enf. mark begång.

För ljun och ved 30 Riksd. Punt
330 thället i mus häller, enligt Afviättrings Tax.

Till

Det Högvärldiga Domkapitlet i Helsingör.

Med anledning af Högvärldiga Domkapitlets Cirkulär bref den 11te Mars detta år till ordinarie presteskapet i Lappeland har undersökad nu sändeligen Kommit uppfiglla, så gadt sig gära lätit, huru i försvårade bref fördras nämnde Pastors i Jaskomark lönevilkor, sådanne de under de sista 5 åren utgått till Pastor. Om ordinarie pastor, Skapet i Norra Lappmarks distrikt härnäst kommer

att genom den tillkommande ^{nyga} regleringen sakna Kronolån
 med Kron. in natura, kashnadsfritt Skjuttsadt till
 första by emom Saggmarks gränser, som ifrån forden
 tidens vanligt varit, så blir denna förlost rättan
 osfättelig; ty genom de många Sägersken, som tillfäst
 anlagda vid Luleå elf, har Svarmälens tillfäst
 uppdrykad, liksom Skjuttsningen stegrad till den grad,
 att man med största nöda kan få ett Svarm-
 mäls lapp uppforsadt. Skulle det därför ligga
 emom möjlighetens område, att af Kongl. Majt-
 och Kronan kunna hädnæfter, som tillfäst, erhålla
 de pastor härdtills anslagna 40 tunnor Kron
 in natura, vare det härdligen till önskan; äfven
 som den af Staten tillförm utgående Skjuttskast-
 naden ifrån Åfva Luleå till Storands by, 3
 mils väg för dessa 40 tunnor. Om pastor kom-
 mer att mesta denna förmån hädnæfter, så bör
 för hvarje tunna af Staten erläggas administration
 20 R^{sk} länis, därför pastor då får anskaffa
 sig Svarmäl liest han gitter. Det är också värt, att
 kron skulle vispa ut i nedre landet kunna erhållas
 för 13 R^{sk} och 16 R^{sk} länis, så står lack af var det
 kostsumma besväret, att uppköpa Svarmäl och
 förska densamma ifrån och med 14 mil tillarkund
 18 milsvägs. Af nämnda tänkta uppsatta calculi tackes
 Härdvårdige Douleapillet femme hrad pastor för när-
 varande har i län och hrad som forden, för
 så vidt Kronolån in natura kostgör. Jäckmarkh
 den 1te Julii 1857-

G. M. Carlsson

210

den 17de july Septimber Lehnat yttres: "och äliggs"
"det Edel, (st. V. Lauriffonien) att efter fullständig utredning"
"af förhållandet med den närvarande aflösningen till Ecclesiastiska"
"Statens i Danmark uppgjorda förslag till fädrens reglering af"
"den närvarande Prestorskaps aflösning, att den samma utgår i"
"Pensioner till belopp, som för en oanständig krigning"
"Kunna anses erforderliga", så och då lehnats förändringar,
na ^{stigt} till ^{stigt} ^{stigt} ^{stigt} dubbelt nu emat för några år sedan,
samt afsende afven här föras på familje fädrens
omfang för harnens uppfostan, så byns denna
summa äke vara ifverdrifven, hällst Danmarks
Prestene ha längt aflägsse från läsaverken, det de
måste fända sina barn, om de skal erhålla
någon Skolläroings Disputat om det värdigt, att
det Högvärdisa Domkapitlet ville hos Konge Skyld för-
skildt förorda och förslä, det ledrag af Konge
Skylt och Kronan till medhjelpares aflösning hä-
dantill utgår med 166 R^{dlr} 52/100 hundra Jockmärke
den 1^a Julii 1657.

J. Westermarck

I anledning af Lockenhamms Protokoll för den 31^{de}
 Maj sammanträdde undertecknade Deputerade för att
 på grund af Pappers Tionde-Längder, och Konsistorii
 Cirkular-Bref den 11de juphildae Mars, utrona de-
 lineformnaer den Pastor på grund af Kings för-
 fattningar äger rätt, att uppländ af Lockens Skatt-
 lagde inwanare, den 3de Junii 1837. —

	Danco	
Tionde af Skattlagde Swensken:		
15 Löt & Lad Smör a' 16 ^{de} 20.	100	4
10 1/2 Tionde Läv a' 2 R ^{de}	20	"
4 Tunnor 16 Skappas Korn a' 11 R ^{de} 16 ^{de}	46	16
21 Löt Lök a' 36 ^{de} per löt.	15	36
3 Timmer 25 1/2 Gräwsten a' 4 ^{de}	11	44
Dagwerken i Cantanken	11	4
Cantank lösen för åtskillige Tiondepersedlar	35	32
Summa Danco R ^{de}	240	40
Tionde af Lapparne:		
40 1/2 Haly. Penar a' 1 R ^{de} 32 ^{de}	80	"
93 1/2 Ostar a' 16 ^{de}	31	"
92 Par Handstar a' 20 ^{de}	38	16
100 1/2 Pen-Tungor a' 4 ^{de}	9	"
5 Löt. 5 st. Torra-Gadbor a' 1. 32 ^{de}	8	10
Contant lösen för åtskillige Tionde Persedlar	8	"
Summa R ^{de} Danco	175	8
Summa Summary	416	"

Uppgifte på sådan Fionde, som med rätt förbehåll till
 Pastor betalas; men i anseende dertill, att de resterande
 räknas i fattigdom och nöd, ej kunnat utföras, och be-
 stigel sig deras antal till fyratiosen blommars åboer-

	Pänno	
Utbekommen Fionde af Nybyggare		
4 Låd. 12 tt. Smör à 16 ^{1/2} per dd.	30	32 "
2 Tunnor 14 Kappas Korn à 11 R ^{1/2} 16 ^{1/2}	28	32 "
4 1/2 P ^{1/2} Lån à 2 R ^{1/2}	8	" "
1 Timmer 29 1/2 P ^{1/2} Gråvorken à 4 ^{1/2}	5	36 "
Dagsverken i Cantanter	7	24 "
3 Summa R ^{1/2} Pänno	70	28 "

Ar och lag fört Skrifves.
 S. A. Ullenius J. Ahrenman

Medanledning af Prästens Her
 prestes Lestadie Skrifvelse den
 10de Augusti lämnas följande
 uppgifter angående fiskens i Jockernack
 bane försämrings

1° Enligt Kongl. Beslut den 15de Junii 1855 up-
 här skatter af Kongl. Majst. och Krouen 40
 tunnor Korn, nemligen efter Landts mätning,
 samt på grund af Kongl. Beslut den 7de Decemb.
 1849, 50 R^{sk} banded af Ecclesiastikfouken
 Bostads egentliga handling, från bestämmer dess
 Skattes beaktelser och inbegrip, år 1804 års Ricor-
 miske Besigtningis iiffron medt

2° Krouen Carl XI° Tjunde Stadga d. 15de Januarii
 1696 efterlefnas härstades till det mästa.

3° Skatte Lappas woro på 1790 talet circa 82, då
 de nu äro endast 50.

4° Prestelondets fiskewatten war för Raxfångst
 intill år 1849 mycket förnärligt, men sedan
 Luleå Stads Balag vid Eds försen gwan total
 försångning acclade nya Patagärder med
 15 jalklager i Luleå elf, har detta förnärliga
 fiske alldeles upphört; dessutom har fiskes
 hängman förlorat circa 30 St^{sk} Salt kionke.
 Lxx

5^e Skatteblygde Nybyggare äro 95, men flere
 deler äro fattiga, deras utvägar äro ingalunda
 i tillräckande, samt mer i aftagande genom Landthän-
 den, som införskaffar spiritiska och ifversflöds varor
 af alla slag, hvaraf Lapparna äfven påstås ut

6^e Vid Skatteblygden gör så till, att de en Skatteblyg-
 den fattig, egande sig på 40 a 50 Rensar, få utgå till
 en Skatt och ut annan, som kan vara 100 a 150
 Rensar, inskrifver i Skatt.

7^e Konsejenssiälmen får älska nu in natura, endast
 inrikehögens pris med caribenter, vägen ersättning
 för Skulden utgaller pastor af Stalme

Jaktmärck i Luleå Lappmark den 11te September
 1857

Westerlund
 J. L.

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Utdrag af Sækerstämme photo-
 callat hållet i Fackmark den
 31 Maji 1857-

L. D. S. I.

S. 3. Sækerstämman valde Landt-handlanden
 Jonas Stenman och Sæker-skriveren Samuel
 Alex Ullenius, för att tillika med Pastors
 för att under nästkommande vecka samman-
 träda i prestgården, i ändamål att granska
 tiande boken och upprätta utdrag deraf, för
 att komma till ledning och kännedom om Pastors
 teckne inträder af Sækeren och här det dermed
 upprättade protokollat förtes vid Sækerstämman
 Midjansmäs dagen-

Ii fiedan

G. W. Stenlund

Utdrag af Sækerstämme
 protokollat hållet i Fackmark
 den 24de Juni 1857-

L. D. S. I. Deputerades uppjorde råsbening af
 Pastors Länsv. Kamster den 3de Juni detta
 år upplästes och fiedan man kommit till känne-
 dom deraf hade Sækerstämman ej någont utt
 deremot inuända eller anmärkas i Hwad protokollat

angår vilken de här hafva anmärkt att det
 sammans afkastning kan möjligtvis inbringa
 66 R^{sk} 52 $\frac{1}{2}$ banco, sedan Bastallets kucknings
 kostnad och såd. afskrift afdraget i den vanliga
 Transkriberade län enligt Kongl. Maj^{ts} Nådige
 Bref den 15 Junii 1855 utgör fyratis tunnor
 Korn, som alltid utgått in natura intill år 1856.
 Deputaten erhåller Pastor af Kongl. Sappimades Eufesi-
 astiks verkhet 50 R^{sk} banco under namn af Pastors
 arvode enligt Kongl. Maj^{ts} Nådige Bref den 7^{de}
 Decembris 1849 -

Fr. f. d. em

P. Westerlund

Att Allmänna präst på sad denna förledna winter
 i nedre landet varit 20 R^{sk} Banco per tunna, för ordinarie
 Korr, och Skattkostnaden Allmänna utgjort, och annu ut-
 godt 10 $\frac{1}{2}$ 8 R^{sk} Banco för tunnan per mil, det warder
 härom på begäran intygadt af Jockmacke den 1^{de}
 Julii 1857. -

A. Björkman

J. A. Ullens
 Lasken/Kaupmare.

Till Visitatorn och Prästen Herr L. L. Læstadius.

I anledning af Hæ. Ven. Consistorie Circular till Vörd. Presteska-
pet inom Lappmarken, S. 1., af den 11 siffelnde Mars, har jag
änran insända följande uppgifter och förslag:

19. Prästers: Årvidsjaur löneförmöner äro af Lappmarks-Ec-
clesiastikverket 100 Riksdaler, af Kronotonde 40 Tunnor Korn
och centanta penningar 40 Riksdaler, af Nybyggare och Laps-
pari trönde, Jura Håla m. m., ungefärligen 750 Riksdaler rmt.
Boskallet innehåller ett mantal och derä skördas i goda år,
hvilket fallan inträffar, 15 Tunnor Korn, 10 Tunnor Potat-
tis och några Tunnor Kälrotter, och fodras 8 Kor, 2 Hästar
och 15 får.

20. Folkmängden: denna vidsträckt^{och fattiga} församling är något
öfver 2400 personer och tjänstgöringarna besvärliga.

30. Anser jag Prästen behöfva för en anständig bergning
500 Riksdaler rmt från Lappmarks Ecclesiastikverket stat
till förbättring af hiträckvarande knappa och otillräckliga
lönebidrag.

Årvidsjaur den 7 Julii 1857.

Gustaf Engelman

Uppläst och granskad i Aumens Storkyrkans
mars den 12 Julii 1857, samt med samma
förhållandet enligt befämen Beskyr-
kes af, Årvidsjaur den 12 Julii 1857
A. Schumachers vägnar

J. M. Karin
J. M. Karin